2025/1053

28.5.2025 г.

РЕШЕНИЕ (ЕС) 2025/1053 НА КОМИСИЯТА

от 19 май 2025 година

относно съгласуваността на целите за ефективност, включени в проектоплана за ефективност, представен от Чешката република в съответствие с Регламент (ЕО) № 549/2004 на Европейския парламент и на Съвета, с валидните за целия Европейски съюз цели за ефективност, отнасящи се за четвъртия референтен период на схемата за ефективност и за таксуване в Единното европейско небе

(нотифицирано под номер C(2025) 2924)

(само текстът на чешки език е автентичен)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 549/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 10 март 2004 г. за определяне на рамката за създаването на Единно европейско небе (рамков регламент) ([1]), и по-специално член 11, параграф 3, буква в) от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) 2024/2803 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2024 г. за реализирането на Единното европейско небе ([2]), и по-специално член 58, параграф 3 от него,

като взе предвид Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/317 на Комисията от 11 февруари 2019 г. за определяне на схема за ефективност и за таксуване в Единното европейско небе и за отмяна на регламенти за изпълнение (ЕС) № 390/2013 и (ЕС) № 391/2013 ([3]), и по-специално член 14, параграф 2 от него,

като има предвид, че:

ОБЩИ СЪОБРАЖЕНИЯ

(1) Съгласно член 11 от Регламент (ЕО) № 549/2004 държавите членки трябва да изготвят на национално равнище или на равнище функционални блокове въздушно пространство (ФБВП) планове, в т.ч. цели за ефективност за всеки референтен период от схемата за ефективност и за таксуване на аеронавигационното обслужване и мрежовите функции. Тези планове трябва да включват местни цели за ефективност, които са съгласувани с валидните за целия Европейски съюз цели за ефективност за съответния референтен период.

(2) Валидните за целия Европейски съюз цели за ефективност за четвъртия референтен период (РП4, 2025—2029 г.) бяха определени в Решение за изпълнение (ЕС) 2024/1688 на Комисията ([4]).

(3) Всички държави членки са изготвили и приели проектопланове за ефективност за РП4, които бяха представени на Комисията за оценка до 1 октомври 2024 г. След проверката на пълнотата на тези проектопланове за ефективност Комисията поиска от държавите членки да представят до 15 ноември 2024 г. актуализирани проектопланове за ефективност.

(4) Оценката на Комисията, представена в настоящото решение, се основава на актуализирания проектоплан за ефективност за РП4, представен от Чешката република („проектоплан за ефективност“).

(5) Органът за преглед на ефективността, който оказва съдействие на Комисията при прилагането на схемата за ефективност, представи на Комисията доклад със своето становище относно оценката на проектоплана за ефективност.

([1]) ОВ L 96, 31.3.2004 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/549/oj.
([2]) ОВ L, 2024/2803, 11.11.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2803/oj.
([3]) ОВ L 56, 25.2.2019 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2019/317/oj.
([4]) Решение за изпълнение (ЕС) 2024/1688 на Комисията от 12 юни 2024 г. за определяне на валидни за целия Европейски съюз цели за ефективност на мрежата за управление на въздушното движение за четвъртия референтен период от 1 януари 2025 г. до 31 декември 2029 г. (ОВ L, 2024/1688, 17.6.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1688/oj).

(6) В съответствие с член 14, параграф 1 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/317 Комисията е оценила съгласуваността на местните цели за ефективност, включени в проектоплана за ефективност, въз основа на критериите, определени в точка 1 от приложение IV към посочения регламент за изпълнение, и с оглед на местните обстоятелства, по целесъобразност.

(7) Комисията допълни оценката си на проектоплана за ефективност с преглед на елементите, определени в точка 2 от приложение IV към посочения регламент за изпълнение. По отношение на точка 2.1, буква г), подточка vii) от приложение IV към Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/317 Комисията отбелязва, че не е извършила подробен анализ на използваната от Чешката република методика за разпределяне на разходите между обслужването при прелитане и обслужването в зоните на летищата през РП4 като част от този преглед. Поради това на този етап Комисията не е направила заключения по отношение на съответствието на тази методика за разпределяне на разходите с член 15, параграф 2, букви д) и е) от Регламент (ЕО) № 550/2004 на Европейския парламент и на Съвета ([5]) и член 22, параграф 5 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/317.

ОЦЕНКА НА КОМИСИЯТА

Оценка на целите за безопасност

(8) По отношение на ключовата за ефективността област „безопасност“ съгласуваността на целите, включени в проектоплана за ефективност, е оценена в съответствие с точка 1.1 от приложение IV към Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/317.

(9) Целите за ефективност в ключовата за ефективността област „безопасност“, предложени от Чешката република по отношение на ефективността на управлението на безопасността, представени в разбивка според целите за управление на безопасността и изразени като равнище на изпълнение, са следните:

Чешката република	**Цели относно ефективността на управлението на безопасността, изразени като равнище на изпълнение в диапазона от ниво A до ниво D на ЕААБ**					
Доставчик на аеронавигационно обслужване	**Цел за управлението на безопасността**	**2025 г.**	**2026 г.**	**2027 г.**	**2028 г.**	**2029 г.**
ANS CR	Политика и цели за безопасност	C	C	C	C	**C**
	Управление на риска за безопасността	C	C	C	C	**D**
	Осигуряване на безопасност	B	C	C	C	**C**
	Насърчаване на безопасността	C	C	C	C	**C**
	Култура на безопасност	C	C	C	C	**C**

(10) Комисията установи, че целите за ефективност във връзка с безопасността, предложени от Чешката република за доставчика на аеронавигационно обслужване ANS CR, са еднакви с валидните за целия Европейски съюз цели за всяка календарна година от РП4 за три от „целите за управление на безопасността“, докато целта за „осигуряване на безопасност“ се планира да бъде постигната от 2026 г. нататък, а целта за „управление на риска за безопасността“ се планира да бъде постигната през 2029 г.

(11) Комисията отбелязва, че в проектоплана за ефективност се определят мерки за ANS CR за постигане на местните цели за безопасност, като например прилагане на преработени процедури за реагиране при извънредни ситуации, засилено наблюдение на безопасността и обучение по безопасност и актуализирани учения в рамките на осигуряването на безопасност.

([5]) Регламент (ЕО) № 550/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 10 март 2004 г. за осигуряването на аеронавигационно обслужване в единното европейско небе (Регламент за осигуряване на обслужване) (ОВ L 96, 31.3.2004 г., стр. 10, ELI http://data.europa.eu/eli/reg/2004/550/oj).

(12) Въз основа на констатациите, изложени в съображения 9, 10 и 11, и като се има предвид, че валидните за целия Европейски съюз цели за ефективност във връзка с безопасността, определени в Решение за изпълнение (ЕС) 2024/1688, трябва да бъдат постигнати до последната година от РП4, а именно 2029 г., местните цели за ефективност във връзка с безопасността, включени в проектоплана за ефективност, следва да се считат за съгласувани с валидните за целия Европейски съюз цели за ефективност.

Оценка на целите в областта на околната среда

(13) По отношение на ключовата за ефективността област „околна среда“ съгласуваността на целите, включени в проектоплана за ефективност относно средната ефективност на хоризонтален полет по маршрута (т.е. при прелитане) за действителната траектория, е оценена въз основа на критерия, определен в точка 1.2 от приложение IV към Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/317. Съответно предложените цели от Чешката република в областта на околната среда бяха сравнени със съответните референтни стойности за ефективност на хоризонтален полет по маршрута, определени в плана за подобряване на европейската маршрутна мрежа (ERNIP), изготвен в съответствие с приложение I към Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/123 на Комисията ([6]) и наличен към момента на приемане на валидните за целия Европейски съюз цели за ефективност за РП4, т.е. на 2 юли 2024 г.

(14) Целите за ефективност в областта на околната среда, предложени от Чешката република за РП4, и съответните национални референтни стойности от ERNIP, изразени като средната ефективност на хоризонтален полет по маршрута (т.е. при прелитане) за действителната траектория, са следните:

Чешката република	2025 г.	2026 г.	2027 г.	2028 г.	2029 г.
Цели в ключовата за ефективността област „околна среда“, изразени като средната ефективност на хоризонтален полет по маршрута (т.е. при прелитане) за действителната траектория	**2,54 %**	**2,52 %**	**2,49 %**	**2,45 %**	**2,43 %**
Референтни стойности	2,54 %	2,52 %	2,49 %	2,45 %	2,43 %

(15) Комисията отбелязва, че целите в областта на околната среда, предложени от Чешката република, са равни на съответните национални референтни стойности за всяка календарна година от РП4.

(16) Комисията отбелязва, че в проектоплана за ефективност Чешката република е представила мерки за постигане на местните цели в областта на околната среда, които включват по-нататъшно разширяване на трансграничните операции и прилагане на подобрена секторизация на въздушното пространство.

(17) Въз основа на констатациите, изложени в съображения 14, 15 и 16, целите в ключовата за ефективността област „околна среда“, включени в проектоплана за ефективност, следва да се считат за съгласувани с валидните за целия Европейски съюз цели за ефективност за РП4.

Оценка на целите във връзка с капацитета

(18) По отношение на ключовата за ефективността област „капацитет“ съгласуваността на целите, включени в проектоплана за ефективност относно средното закъснение в управлението на потоците въздушно движение (УПВД) за полет по маршрута, е оценена въз основа на критерия, определен в точка 1.3 от приложение IV към Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/317. Съответно предложените от Чешката република цели във връзка с капацитета при прелитане бяха сравнени със съответните референтни стойности, определени в плана за управление на мрежата, изготвен в съответствие с член 9 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/123 на Комисията и наличен към момента на приемане на валидните за целия Европейски съюз цели за ефективност за РП4, т.е. на 2 юли 2024 г.

([6]) Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/123 на Комисията от 24 януари 2019 г. за определяне на подробни правила за прилагане на мрежовите функции за управление на въздушното движение (УВД) и за отмяна на Регламент (ЕС) № 677/2011 на Комисията (ОВ L 28, 31.1.2019 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2019/123/oj).

(19) Целите във връзка с капацитета при прелитане, предложени от Чешката република за РП4, изразени в минути закъснение в УПВД за полет, както и съответните референтни стойности от плана за управление на мрежата, са следните:

Чешката република	**2025 г.**	**2026 г.**	**2027 г.**	**2028 г.**	**2029 г.**
Цели в ключовата за ефективността област „капацитет“, изразени в минути закъснение в УПВД за полет по маршрута	**0,19**	**0,14**	**0,11**	**0,10**	**0,10**
Референтни стойности	0,19	0,14	0,11	0,10	0,10

(20) Комисията отбелязва, че целите във връзка с капацитета при прелитане, предложени от Чешката република, са равни на съответните национални референтни стойности за всяка календарна година от РП4.

(21) Комисията отбелязва, че в проектоплана за ефективност Чешката република е представила мерки за постигане на своите цели във връзка с капацитета при прелитане. Тези мерки включват набиране и обучение на ръководители на полети, оптимизиране на работното време на сектора, прилагане на подобрена секторизация на въздушното пространство и по-нататъшно развитие на системата за управление на въздушното движение.

(22) Въз основа на констатациите, изложени в съображения 19, 20 и 21, целите в ключовата за ефективността област „капацитет“, включени в проектоплана за ефективност, следва да се считат за съгласувани с валидните за целия Европейски съюз цели за ефективност за РП4.

Преглед на целите във връзка с капацитета за аеронавигационно обслужване в зоните на летищата

(23) В съответствие с точка 2.1, буква б) от приложение IV към Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/317 Комисията допълни своята оценка на проектоплана за ефективност, като направи преглед на целите за ефективност във връзка с капацитета за аеронавигационното обслужване в зоните на летищата, определени по отношение на летищата, посочени в член 1, параграфи 3 и 4 от посочения регламент за изпълнение. Беше установено, че тези цели пораждат опасения.

(24) Комисията отбелязва, че предложените цели във връзка с капацитета в зоните на летищата за РП4 са довели до значително влошаване на средното годишно закъснение в УПВД при долитане в сравнение с третия референтен период (РП3). В действителност предложените цели за РП4 са определени на 0,40 минути на полет, докато действителните показатели, регистрирани по време на РП3, варират от 0,01 до 0,15 минути на полет.

(25) Поради това Комисията счита, че във връзка с приемането на своя окончателен план за ефективност в съответствие с член 16, буква а) от Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/317 Чешката република следва допълнително да обоснове целите във връзка с капацитета в зоните на летищата за РП4 с оглед на забележките, посочени в съображение 24, или да преразгледа тези цели с оглед на понижаването им.

Оценка на целите за ефективност на разходите

(26) По отношение на ключовата за ефективността област „ефективност на разходите“ съгласуваността на целите, включени в проектоплана за ефективност относно установените единични разходи (УЕР) за аеронавигационно обслужване при прелитане, е оценена въз основа на критериите, определени в точка 1.4, букви а), б) и в) от приложение IV към Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/317. Тези критерии се състоят от тенденцията на УЕР през РП4, дългосрочната тенденция на УЕР през РП3 и РП4 (2020—2029 г.) и базовата стойност на УЕР на равнище зона за събиране на такси, сравнена със средната стойност на зоните за събиране на такси, където доставчиците на аеронавигационно обслужване имат сходна оперативна и икономическа среда.

(27) Целите за ефективност на разходите при прелитане, предложени от Чешката република за РП4, и свързаните с тях базови стойности са следните:

Зона за събиране на такси при прелитане на Чешката република	Базова стойност за 2019 г.	Базова стойност за 2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.	2028 г.	2029 г.
Цели и базови стойности в ключовата за ефективността област „ефективност на разходите“, изразени като установени единични разходи (в реално изражение по цени от 2022 г.)	**CZK 1 315,2**	**CZK 1 425,1**	**CZK 1 426,6**	**CZK 1 425,3**	**CZK 1 393,9**	**CZK 1 383,9**	**CZK 1 336,2**
	53,62 EUR	58,10 EUR	58,16 EUR	58,11 EUR	56,82 EUR	56,42 EUR	54,47 EUR

(28) По отношение на критерия за оценка, установен в точка 1.4, буква а) от приложение IV към Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/317, Комисията отбелязва, че определената от Чешката република тенденция на УЕР на равнище зона за събиране на такси от -1,3 % през РП4 изпреварва валидната за целия Европейски съюз тенденция от -1,2 % за същия период.

(29) По отношение на критерия за оценка, установен в точка 1.4, буква б) от приложение IV към Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/317, Комисията отбелязва, че определената от Чешката република дългосрочна тенденция на УЕР на равнище зона за събиране на такси от +0,2 % през РП3 и РП4 изостава от валидната за целия Европейски съюз дългосрочна тенденция от -1,0 % за същия период.

(30) Комисията обаче отбелязва, че вследствие на агресивната война на Русия срещу Украйна Чешката република е загубила значителен дял от прелитанията, които в миналото е обслужвала. Това намаляване на обема въздушно движение продължава през РП4, като оказва значително въздействие върху ефективността на разходите на доставчика на аеронавигационно обслужване, и по-специално оказва отрицателно въздействие върху дългосрочната тенденция на УЕР на Чешката република.

(31) Поради това за целите на критерия за оценка, посочен в съображение 29, е необходимо и целесъобразно да се проучи дали Чешката република би постигнала валидната за целия Европейски съюз дългосрочна тенденция на УЕР при липсата на обстоятелствата, посочени в съображение 30.

(32) За тази цел Комисията преизчисли дългосрочната тенденция на УЕР с оглед на прогнозната структурна загуба на обеми въздушно движение за Чешката република вследствие на войната в Украйна, измерена в единици обслужване при прелитане. Това преизчисляване води до коригирана дългосрочна тенденция на УЕР за Чешката република от -2,3 %, която изпреварва валидната за целия Европейски съюз дългосрочна тенденция на УЕР от -1,0 %. Поради това, след като се вземе предвид въздействието на значителното намаляване на обема въздушно движение в резултат на войната в Украйна, се стига до заключението, че Чешката република изпълнява критерия за оценка, посочен в съображение 29.

(33) По отношение на критерия за оценка, установен в точка 1.4, буква в) от приложение IV към Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/317, Комисията отбелязва, че определената от Чешката република базова стойност на УЕР от 58,10 EUR в реално изражение по цени от 2022 г. („EUR 2022“) е с 13,6 % по-висока от средната базова стойност от 51,14 EUR по стойност на еврото от 2022 г. за съответната група за сравнение, определена в член 7 от Решение за изпълнение (ЕС) 2024/1688.

(34) Ако се изключи отрицателното въздействие на промените в движението, произтичащи от агресивната война на Русия срещу Украйна, е ясно, че Чешката република отговаря както на тенденция на УЕР за целия Европейски съюз, така и на дългосрочна тенденция на УЕР за целия Европейски съюз. Поради това Комисията смята, че отклонението от средната стойност на УЕР за 2024 г., посочено в съображение 33, не пречи целите за ефективност на разходите на Чешката република да са съгласувани с валидните за целия Европейски съюз цели за ефективност на разходите.

(35) Въз основа на констатациите, изложени в съображения 27—34, целите в ключовата за ефективността област „ефективност на разходите“, включени в проектоплана за ефективност, следва да се считат за съгласувани с валидните за целия Европейски съюз цели за ефективност за РП4.

Преглед на целите за ефективност на разходите за аеронавигационно обслужване в зоните на летищата

(36) В съответствие с точка 2.1, буква в) от приложение IV към Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/317 Комисията допълни своята оценка на проектоплана за ефективност, като направи преглед на целите за ефективност на разходите за аеронавигационното обслужване в зоните на летищата, определени по отношение на летищата, посочени в член 1, параграфи 3 и 4 от посочения регламент за изпълнение. Беше установено, че тези цели не пораждат опасения.

Преглед на схемите за стимулиране на капацитета при прелитане и в зоните на летищата

(37) В съответствие с точка 2.1, буква е) от приложение IV към Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/317 Комисията допълни своята оценка на проектоплана за ефективност с преглед на схемите за стимулиране, които подкрепят постигането на целите във връзка с капацитета („схеми за стимулиране на капацитета“), предвидени в член 11 от посочения регламент за изпълнение. Беше установено, че схемите за стимулиране на капацитета за РП4, определени от Чешката република за обслужването при прелитане и обслужването в зоните на летищата през РП4, пораждат опасения.

(38) Комисията отбелязва, че както схемата за стимулиране на капацитета при прелитане, така и схемата за стимулиране на капацитета в зоните на летищата, включени в проектоплана за ефективност, съдържат максимална финансова загуба в размер на едва 0,75 % от установените разходи. Като взе предвид експертните становища, предоставени от органа за преглед на ефективността, Комисията смята, че максималните финансови загуби за схемите за стимулиране на капацитета, определени от Чешката република, не са в съответствие с член 11, параграф 3, буква а) от Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/317, който изисква тези схеми за стимулиране да имат „съществено въздействие върху изложените на риск приходи“.

(39) Поради това Чешката република следва да преразгледа своите схеми за стимулиране на капацитета във връзка с приемането на нейния окончателен план за ефективност в съответствие с член 16, буква а) от Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/317, така че максималната финансова загуба, произтичаща от тези схеми за стимулиране, да бъде определена на равнище, на което оказва съществено въздействие върху изложените на риск приходи, както се изисква съгласно член 11, параграф 3, буква а) от Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/317. Според Комисията това преразглеждане следва да доведе до максимална финансова загуба, по-висока или равна на 1 % от годишните установени разходи.

ЗАКЛЮЧЕНИЯ

(40) С оглед на гореизложеното целите за ефективност, включени в проектоплана за ефективност на Чешката република, следва да се считат за съгласувани с валидните за целия Европейски съюз цели за ефективност за РП4,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Целите за ефективност, включени в проектоплана за ефективност, представен от Чешката република за четвъртия референтен период (РП4), и изброени в приложението към настоящото решение, са съгласувани с валидните за целия Европейски съюз цели за ефективност за РП4, определени с Решение за изпълнение (ЕС) 2024/1688.

Член 2

Адресат на настоящото решение е Чешката република.

Съставено в Брюксел на 19 май 2025 година.

За Комисията
Apostolos TZITZIKOSTAS
Член на Комисията

ПРИЛОЖЕНИЕ

Цели за ефективност, включени в проектоплана за ефективност на Чешката република, за които е установено, че са съгласувани с валидните за целия Европейски съюз цели за ефективност за четвъртия референтен период

КЛЮЧОВА ЗА ЕФЕКТИВНОСТТА ОБЛАСТ „БЕЗОПАСНОСТ“

Чешка република	**Цели за ефективността на управлението на безопасността**, изразени като равнище на изпълнение в диапазона от ниво A до ниво D на Европейската агенция за авиационна безопасност (ЕААБ)					
Доставчик на аеронавигационно обслужване	**Цел за управлението на безопасността**	**2025 г.**	**2026 г.**	**2027 г.**	**2028 г.**	**2029 г.**
ANS CR	Политика и цели за безопасност	C	C	C	C	C
	Управление на риска за безопасността	C	C	C	C	D
	Осигуряване на безопасност	B	C	C	C	C
	Насърчаване на безопасността	C	C	C	C	C
	Култура на безопасност	C	C	C	C	C

КЛЮЧОВА ЗА ЕФЕКТИВНОСТТА ОБЛАСТ „ОКОЛНА СРЕДА“

Чешка република	**2025 г.**	**2026 г.**	**2027 г.**	**2028 г.**	**2029 г.**
Цели в ключовата за ефективността област „околна среда“, изразени като средната ефективност на хоризонтален полет по маршрута (т.е. при прелитане) за действителната траектория	**2,54 %**	**2,52 %**	**2,49 %**	**2,45 %**	**2,43 %**

КЛЮЧОВА ЗА ЕФЕКТИВНОСТТА ОБЛАСТ „КАПАЦИТЕТ“

Чешка република	**2025 г.**	**2026 г.**	**2027 г.**	**2028 г.**	**2029 г.**
Цели в ключовата за ефективността област „капацитет“, изразени в минути закъснение в УПВД за полет по маршрута	**0,19**	**0,14**	**0,11**	**0,10**	**0,10**

КЛЮЧОВА ЗА ЕФЕКТИВНОСТТА ОБЛАСТ „ЕФЕКТИВНОСТ НА РАЗХОДИТЕ“

Зона за събиране на такси при прелитане на Чешката република	**Базова стойност за 2019 г.**	**Базова стойност за 2024 г.**	**2025 г.**	**2026 г.**	**2027 г.**	**2028 г.**	**2029 г.**
Цели и базови стойности в ключовата за ефективността област „ефективност на разходите“, изразени като установени единични разходи (в реално изражение по цени от 2022 г.)	**CZK 1 315,2**	**CZK 1 425,1**	**CZK 1 426,6**	**CZK 1 425,3**	**CZK 1 393,9**	**CZK 1 383,9**	**CZK 1 336,2**
	EUR 53,62	EUR 58,10	58,16 EUR	58,11 EUR	56,82 EUR	56,42 EUR	54,47 EUR